

Länsstyrelsen
Västerbotten

Beslut

Datum
2021-05-07

Ärendebeteckning
218-3910-2021
Arkivbeteckning
218

1(8)

Roger C Åström m.fl.
c/o rogerc@rogerc.se

Beslut om skydds jakt på skarv

Beslut

Länsstyrelsen meddelar med tillstånd till skydds jakt efter storskarv och underarten mellanskarv (nedan kallade skarv). För tillståndet gäller de villkor som anges nedan.

Länsstyrelsen beslutar även med stöd av 21 § jaktförordningen att jakten får bedrivas från motorbåt med motorn igång.

Länsstyrelsen beslutar med stöd av 59 § jaktförordningen att detta beslut ska gälla utan hinder av att beslutet överklagas.

Villkor

Den som är folkbokförd i Västerbotten har rätt att jaga på allmänt vatten samt holmar, klippor och skär som inte hör till något hemman (*ett hemman saknar fastighetsbeteckning*) och får bedriva skydds jakt efter skarv på allmänt vatten i enlighet med detta beslut.

Följande allmänna villkor gäller för skydds jakten

- Jakt får bedrivas under tiden från och med 7 maj till och med den 31 december 2021.
- Jakt får bedrivas inom Skellefteå kommun.
- Totalt får högst **75 skarvar** fällas med stöd av detta tillstånd.
- Rapportering till Länsstyrelsen av antalet skjutna skarvar samt var dessa har skjutits ska ske senast inom två veckor efter att de fällts.
- Jakten ska bedrivas med hänsyn till berörd art, övrig fauna och den rekreationssökande allmänheten.
- Berörd fastighetsägare och/eller jakträttsinnehavare ska ha lämnat sitt medgivande till jakten.
- Jakt får endast bedrivas med skjutvapen.
- Kulvapen som används vid jakten skall vara av lägst klass 3 och hagelvapen av kaliber 12, 16 eller 20.
- Den som jagar är skyldig att inneha statligt jaktkort.

Observera att det kan finnas områden med begränsningar av tillträde efter jakt, t.ex. militära skyddsområden, detta tillstånd gäller ej på sådana platser.

Beskrivning av ärendet

Den 12 april inkom en ansökan om skyddsjakt på skarv från ett antal fiskevårdsområden och kustfiskare.

I ansökan har följande anförts:

Strax börjar en svår tid för fisk längs kusten. Åbyälven som för lax och öring har varit drabbad en skarvkoloni på flera hundra individer som häckade strax söder om älvens utlopp. Skarvarna flög dagligen i skytteltrafik upp och ner i älvmynningen och slukade de lax- och öringsmolt som försökte ta sig ut i havet. För den fisk som till äventyrs lyckades undgå skarvarna väntade längre ut vikaresälarna, som i stort antal varje dag visade sig kring älvmynningen. Rapporter från Skellefteälvens mynning och längs kusten ned mot Lövånger och kommungränsen i söder visar på samma tendens. Flera nya skarvkolonier har bildats. Erfarenheter från tidigare visar att det tar tid att dels sprida kunskaper om skyddsjakten och att lära sig jaga på ett effektivt sätt. Vi gör därför ett nytt försök med en ansökan om skyddsjakt på skarv med förhoppning om en startdatum den 29 april till sista december.

Möjligheter till skyddsjakt på skarv bör beviljas jakträttsinnehavare, jaktlag, jaktvårdsområden eller privata markägare som har jakträtt mot havet och skyddsjakten måste inledas snart möjligt. Vi ansöker om jakt på 150 skarvar. Vi önskar därför att denna ansökan behandlas skyndsamt och att jakten kan börja så snart som möjligt. Skarvens negativa inverkan på fiskbestånden är väldokumenterad.

Motivering till beslutet

Skarven var på 1960-talet allvarligt hotad i Centraleuropa. Som en följd av det erhöll den skydd genom att ingå bland de skyddade arterna i EU:s fågeldirektiv. I Sverige avskaffades den allmänna jakttiden på skarv genom EU-inträdet den 1 januari 1995, och formellt fr.o.m. den 15 juni 1995 genom ändring i jaktförordningen för att anpassa svenska regler till direktivet. Den 29 juli 1997 ändrades fågeldirektivet så att den art av skarv som förekommer i Sverige inte längre upptas i direktivets bilaga 1 utan är flyttad till bilaga 2. Detta innebär att det inte längre ställs lika stränga krav som tidigare när det gäller åtgärder för bevarande av skarvens livsmiljö (inrättande av särskilda skyddsområden). Allmän jakt på skarv är däremot inte tillåten i dagsläget.

Skyddsjakt är tillåten enligt de nationella bestämmelserna i jaktförordningen bl.a. för att förhindra allvarlig skada på fiske, dock endast om det inte finns annan lämplig lösning samt om upprätthållande av artens bevarandestatus inte försvåras. Vid bedömningen om sådan skyddsjakt kan ske ska tillämpning av fågeldirektivet beaktas.

I Naturvårdverkets förslag på jakttider (NV-08122-18), som ligger för beredning hos regeringen, finns förslag att i bilaga 4 till Jaktförordningen

införa möjlighet att bedriva skydds jakt på storskarv på enskilda initiativ. Detta skulle innebära att det under vissa tider på året, och under vissa förutsättningar, är tillåtet att bedriva skydds jakt efter storskarv utan särskilt tillstånd från länsstyrelsen. Bland annat föreslås att skydds jakt ska vara tillåten året om vid fiskodling och utsättningsplatser samt inom ett avstånd av 300 meter från sådana områden.

Under 2012 inventerade Sveriges ornitologiska förening, på uppdrag av Naturvårdsverket och som en del i det europeiska initiativet kallat CorMan, det svenska beståndet av häckande storskarv samt underarten mellanskarv *Phalacrocorax carbo sinensis*. I Västerbottens län genomfördes däremot ingen inventering 2012. Senaste uppgifterna är från 2009 då totalt 110 par fanns i två kolonier. Utöver detta är beståndets storlek hänvisad till spekulationer kring en likande utveckling som uppmäts i angränsande län (Norrbottens län och Västernorrlands län). Där pekar utvecklingen på stabilisering eller vikande bestånd, troligtvis som en följd av att skarvbestånden nått en form av mättnad. Det kan även bero på årliga variationer i väder. Kalla och sena vårar medför dåligt häckningsresultat och kalla vintrar kan medföra kraftigt förhöjd dödlighet. Däremot visar resultaten från inventeringarna inom CorMan att Sverige är det land i Europa som hyser flest skarvar av alla länder som inventerades 2012.

Räkningen visar på omkring 40 598 redan fördelat på 169 kolonier.

Gynnsam bevarandestatus

Skarven som art har haft en mycket kraftig utveckling sedan 1970-talet. Från att ha varit i det närmaste utrotningshotad har den ökat kraftigt och spridit sig över stora delar av Sveriges kustområden och större insjöar. I Västerbotten är skarvobservationer vanligt förekommande och arten kan inte anses som hotad.

Naturvårdsverket har i februari 2014 antagit Nationell förvaltningsplan för skarv. I förvaltningsplanen anføres att skarvens bevarandestatus för närvarande är så gynnsam att förvaltningen kan koncentreras till att förebygga och/eller förhindra allvarlig skada. Hur detta kan gå till beskrivs vidare i förvaltningsplanen.

I planen bedöms att skarven för närvarande har ett tillräckligt skydd på nationell nivå och att bevarandeåtgärder utöver detta därför inte är aktuella för närvarande.

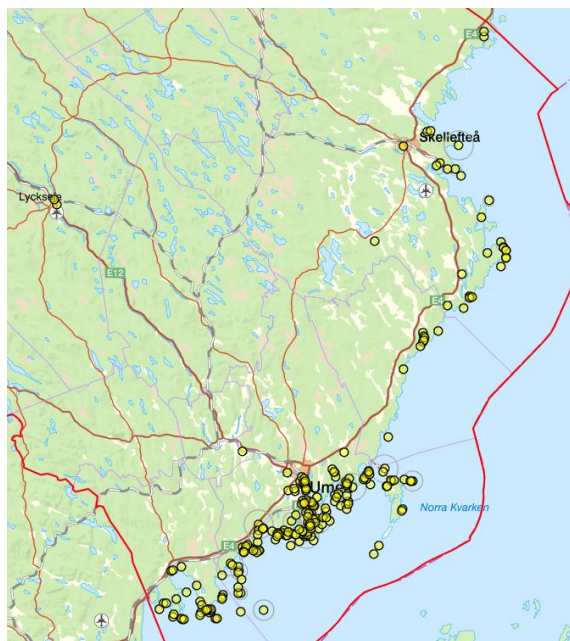
Inventeringsunderlaget för skarv i Västerbotten är i dagsläget bristfälligt och medger inte att uppskatta den totala beståndsstorleken. Däremot meddelas årligen många skarvrapporter från olika delar längs kusten och kolonier med etablerade häckningar tycks förekomma i större utsträckning än tidigare.

I en kommande rapport från det gemensamma delprogrammet för häckande kustfåglar i Bottniska viken har en uppåtgående populationstrend fram till år 2020 kunnat skönjas, dock har den inte kunnat konstateras vara signifikant.

Av rapporten framgår vidare att det finns utmaningar kring övervakning och beståndsuppskattning av storskarv, då den förekommer i stora antal

(kolonier) på få ställen och då kolonierna kan byta plats mellan år. Samt framförs att storskarven tillhör de arter som räknas i störst antal.

På SLU:s webbsida Artportalen (www.artportalen.se) där observationer av olika djurarter kan rapporteras av allmänheten kan det också konstateras att skarv observeras i princip längs hela Västerbottens kustlinje (Figur 1).

Figur 1: Observationer av skarv i Västerbotten under 2020-2021.

Skydds jakt på skarv, i den omfattning som beslutet omfattar, innebär inte något hot mot artens bevarandestatus. Vidare har Europeiska kommissionen under 2008 fastställt att det sätt som skyddsjakten på skarv bedrivs i Sverige inte strider mot fågeldirektivets bestämmelser.

Allvarlig skada

I dagsläget är det i första hand yrkesfisket som har problem med skarv. Dels genom att den skadar och äter av fisk i fångstredskap så att försäljning omöjliggörs, dels genom det merarbete som orsakas av att skarvar fastnar och drunknar i nät.

Skarvskador är generellt svår dokumenterade. Länsstyrelsen har dock från näringsidkare erhållit en uppskattning av att skador orsakade av skarv i enbart ett fiskeredskap kan omfatta ett värde motsvarande cirka 40 000 kronor. Denna uppskattning som gjorts baseras enbart på synliga skador, således tillkommer de osynliga skadorna.

I 23 a § jaktförordningen anges att beslut om jakt kan tas för att förhindra allvarlig skada på fiske, vatten eller annan egendom liksom för att skydda vilda djur och växter eller bevara deras livsmiljöer samt om det har ett överskuggande allmänintresse, inbegripet betydelsefulla positiva konsekvenser för miljön. Allmänhetens oro för skarvens påverkan samt dess inverkan på det rörliga friluftslivet och fisket utgör enligt Länsstyrelsen skäl för ett sådant beslut.

Ingen annan lämplig lösning

Av förvaltningsplanen framgår att allvarliga skador orsakade av skarv i möjligaste mån bör förebyggas genom redskapsutveckling, utveckling av skrämseleffekter samt skydds jakt. Det som i första hand har använts, både som skadereducering och förebyggande åtgärd under 2003–2020, är skydds jakt.

I dagsläget finns inga utvecklade redskap som kan ersätta behovet av en skydds jakt. Att bedriva omfattande skrämseleffekter kan inte anses lösa problemen som skarven orsakar på lång sikt, då skarven lever fritt i kolonier på flera håll längs Västerbottens kustland. Dock kan jaktinsatser i sig ha en skrämseleffekt då skarvarna lär sig att det är farligt med mänsklig närvaro.

Skarvpopulationen tycks, enligt alla rapporter som inkommit till Länsstyrelsen, ständigt öka och i dagsläget finns ingen annan lämplig lösning än skydds jakt för att minska skadorna i fiskeredskap, mota sanitär olägenhet för allmänheten samt reducera riskerna för lax- och öringsbestånden i älvmynningsarna.

Jaktens omfattning

En skydds jakt ska ske inom ett specifikt avgränsat område samt omfatta ett begränsat antal individer. De senaste åren har de skarvar som fällt under skydds jakt i huvudsak fällt längs kusten inom Umeå och Nordmalings kommuner. Länsstyrelsen har numera även erhållit skadebildsbeskrivningar från nordligare kommuner.

Länsstyrelsen tillåter en skydds jakt om högst 75 individer. Detta då skydds jakten inte främst ska syfta till att vara populationsreglerande, utan snarare ha en störande, skrämmande och avhållande effekt.

Antalet individer som får fällas ska samtidigt inte vara begränsande för möjligheten att kunna bedriva skydds jakt. Som beskrivits under avsnittet gynnsam bevarandestatus innebär det beslutade antalet inte någon risk för populationen samtidigt som det medför en god möjlighet att bedriva en ändamålsenlig skydds jakt.

I det fall det högst tillåtna antalet skarvar fällt under jaktperioden så kan en ny ansökan om skydds jakt göras och behovet om utökning prövas i det läget.

Att tillåta en tidig jaktstart medför att skydds jakten kan bedrivas för att minimera skadorna inom yrkesfisket samt begränsa skador på utvandrande smolt.

Länsstyrelsens sammantagna bedömning

Inom Skellefteå kommun finns tre vattendrag med naturlig produktion av lax och havsöring Åbyälven, Byskeälven och Kågeälven, dessutom den utbyggda Skellefteälven där kompensationsutsättning sker av lax och havsöring. Av de utbyggda vattendragen är Byskeälven det av dessa vattendrag som producerar absolut mest smolt och är även en relativt stor producent i ett nationellt perspektiv. Åbyälvens laxbestånd har haft en

positiv utveckling och klassas som ett av Sveriges genetiskt mest opåverkade bestånd av utplanteringar. De skarvar som finns i området åter inte bara lax- och öringsmolt från Åbyälven, utan från alla dessa tre viktiga vattendrag.

I det aktuella området kan det vara viktigt att minska smoltdödligheten på vild lax- och havsöringsmolt för att uppnå en positiv biologisk effekt. Då det är känt hur effektivt skarvarna kan predera på dessa utifrån bl.a. undersökningar i Älvkarleby, så kan det vara en väl motiverad åtgärd att minska skarvpredationen. Detta också med utgångspunkt från alla andra samlade åtgärder som görs för att öka produktionen av lax och öring i våra vattendrag. Självklart är det också viktigt att minska störningar och skador på fångsten för de fiskare som finns kvar och fiskar med stöd av licens

Att Naturvårdsverket i förslaget till nya jakttider föreslår att storskarv, under vissa tider och förutsättningar, bör tillåtas att skyddsjagas på eget initiativ tyder på att det finns ett erkänt och utbrett behov av denna typ av verktyg för att förebygga skada.

Naturvårdsverket gör bedömningen att det är skäligt och rimligt att skyddsjakt på enskilda initiativ vid fiskodling och utsättningsplatser tillåts året runt då det saknas egentligt behov av prövning.

Skyddsjakt kan förväntas ha stor effekt genom att förhindra eller minska allvarliga skador i och omkring fiskeredskap för yrkesfisket. Skyddsjakten i sig kan också ha en förebyggande effekt genom att fungera som en skrämselfågel i dessa områden. En ytterligare effekt är ett kontinuerligt uppbyggande av jaktlig kompetens efter skarv, samt kan sanitära olägenheter minskas för personer i närområdena där skarven håller till. Även lokala förbättringar för exempelvis lax- och öringsöverlevnad i en älvmyrning kan uppnås om en samordnad jakt genomförs i ett sådant område.

Jakt är normalt tillåtet i naturreservat, men några undantag finns. Inom reservat längs kusten kan även områden där det råder beträdnadsförbud under vissa tider (under häckningsperioden) finnas. Jakt är här tillåten men av naturliga skäl inte under beträdnadsförbudet. Jakt kommer heller inte att tillåtas inom de utpekade områdena för sälövervakning.

Rapportering av skarv

Kunskap om artens utbredning längs Västerbottens kust är värdefull information, till exempel förekomst av fågelkolonier och häckningslokaler. Länsstyrelsen tar gärna emot information om detta, samt vid jakt var och på vilket sätt jakten bedrivits.

Observera att den som jagar skarv senast inom två veckor ska rapportera till Länsstyrelsen antalet skjutna skarvar samt var dessa har skjutits. E-post till Länsstyrelsen är vasterbotten@lansstyrelsen.se, hänvisa till **diarienummer 218-3910-2021**.

Fylls kvoten innan skyddsjaksperiodens utgång kommer jakten att avlysas.

Bestämmelser som beslutet grundas på

Enligt 29 § jaktförordningen (1987:905) får länsstyrelsen ge tillstånd till jakt om det behövs för att hindra att djur orsakar sådana skador som avses i 23 a § samma förordning. I sistnämnda paragraf anges de allmänna förutsättningarna för skyddsjakt.

Av 23 a § framgår att om det inte finns någon annan lämplig lösning och om det inte försvårar upprätthållandet av en gynnsam bevarandestatus hos artens bestånd i dess naturliga utbredningsområde, får beslut om jakt (skyddsjakt) meddelas

1. av hänsyn till allmän hälsa och säkerhet eller av andra tvingande skäl som har ett allt överskuggande allmänintresse,
2. av hänsyn till flygsäkerheten,
3. för att förhindra allvarlig skada, särskild på gröda, boskap, skog, fiske, vatten eller annan egendom,
4. för att skydda vilda djur eller växter eller bevara livsmiljöer för sådana djur eller växter.

Ett tillstånd ska också, enligt 9 b § jaktförordningen, förenas med bland annat antalet djur som får fällas.

Med stöd av 21 § jaktförordningen får länsstyrelsen besluta om undantag från 31 § jaktlagen (1987:259) om förbudet att jakt inte får ske från motordrivna fortskaffningsmedel.

Med stöd av 7 kap 7 § i miljöbalken (1998:808) får länsstyrelsen meddela dispens från föreskrifter som den har meddelat för ett naturreservat, om det finns särskilda skäl.

Du kan överklaga beslutet

Se bilaga med överklagandehänvisning.

De som medverkat i beslutet

Beslutet har fattats av biträdande enhetschef Ulf Bergelin med vilthandläggare Lars Dahlberg som föredragande. I den slutliga handläggningen har också vilthandläggarna Erik Lindberg och Ellinor Sahlén medverkat.

Denna handling har godkänts digitalt och saknar därför namnunderskrift.

Så här hanterar Länsstyrelsen personuppgifter

Information om hur vi hanterar dessa finns på
www.lansstyrelsen.se/dataskydd.

Bilaga 4 Överklagandehänvisning Naturvårdsverket

Du kan överklaga beslutet

Om du inte är nöjd med länsstyrelsens beslut, kan du skriftligen överklaga beslutet hos Naturvårdsverket.

Hur överklagar jag beslutet?

Länsstyrelsen måste pröva att överklagandet har kommit in i rätt tid, innan det skickas vidare tillsammans med handlingarna i ärendet. Därför ska du lämna eller skicka din skriftliga överklagan till Länsstyrelsen Västerbotten antingen via e-post; vasterbotten@lansstyrelsen.se, eller med post; Länsstyrelsen Västerbotten, 901 86 Umeå.

Tiden för överklagande

Ditt överklagande måste ha kommit in till länsstyrelsen inom tre veckor från den dag du fick del av beslutet. Om det kommer in senare kan överklagandet inte prövas. I ditt överklagande kan du be att få ytterligare tid till att utveckla dina synpunkter och skälen till att du överklagar. Sedan är det Naturvårdsverket som beslutar om tiden kan förlängas.

Parter som företräder det allmänna ska ha kommit in med sitt överklagande inom tre veckor från den dag då beslutet meddelades.

Ditt överklagande ska innehålla

- vilket beslut som du överklagar, beslutets datum och diarienummer,
- hur du vill att beslutet ska ändras, samt
- varför du anser att länsstyrelsens beslut är felaktigt.

Om du har handlingar som du anser stödjer din överklagan så bör du bifoga kopior på dessa. Kontakta länsstyrelsen i förväg om du behöver bifoga filer som är större än 15 MB via e-post.

Ombud

Om du anlitar ett ombud som sköter överklagandet åt dig ska ombudet underteckna skrivelsen, bifoga en fullmakt i original från dig samt uppge sitt eget namn, adress och telefonnummer.

Behöver du veta mer?

Har du ytterligare frågor kan du kontakta länsstyrelsen via e-post, vasterbotten@lansstyrelsen.se, eller via växeltelefonnummer 010-225 40 00. Ange diarienummer 5618-2021.